

Tämän menetelmän käyttämiseksi pitää olla riittävästi taustatietoa. Se edellyttää tutustumista opintopaketin luvun 3 teksti- ja videoaineistoon.

VIDEOKAMERAN AVULLA TARKKAILU

Videokameran avulla tarkkailu

Omien työtapojen tarkkailu videokameran avulla on tehokas keino havaita sellaisia asioita, joita olisi muilla menetelmillä vaikea huomata. Videokameran avulla voi havainnoida mm. kielenkäyttöä ja sen nyansseja, kehonkieltä, katsekontaktia ja huomionjakamista varhaiskasvattajan ja lasten välillä. Tarkoitus ei ole etsiä virheitä vaan kehittää toimintaa yksilöllisyyttä tukevammaksi ja tasa-arvoisemmaksi.

Videoinnin aloittaminen

- pyydä lasten huoltajilta kirjallinen lupa sisäiseen kehitystyöhön tarkoitettuun videointiin. On tärkeää informoida huoltajia videoinnin syistä ja kestosta. Kerro myös, että videoitu materiaali on ainoastaan päiväkodin henkilökunnan käytössä ja että se tuhoetaan kartoituksen jälkeen.
- tutustukaa videokameraan ja sen käyttöön etukäteen. Harjoitelkaa kuvaamista.
- suunnitelkaa kameran sijoituspaikka tai sopikaa, hoitaako joku henkilökunnasta kuvaamisen. Vuorotelkaa kuvaamisessa, jotta kaikki henkilöt ovat vuorollaan kameran edessä. Jos teillä ei ole erillistä kuvaajaa, niin asettakaa kamera jonnekin mahdollisimman ylös, jotta kukaan lapsista ei seisoi tai heiluttelisi käsiään sen edessä.
- miettikää, millaisia tilanteita haluatte kuvata ja analysoida.
- kuvatkaa 10-20 minuuttia kerrallaan, se riittää hyvin. Analysointi on aikaa vievää, koska videota pitää katsoa monta kertaa. Pidempiä tilanteita on siksi vaikeampi analysoida.
- pitäkää videokameraa paikoillaan kuvatessanne. Kuvatkaa tilanteita, joissa vähintään yksi aikuinen on vuorovaikutuksessa yhden tai useamman lapsen kanssa.
- miettikää kameran ja kuvattavan tilanteen etäisyyttä toisistaan, jotta kuvasta tulisi selvä ja äänet kuuluisivat hyvin. Valitkaa paikka, jonka ympäristössä ei ole paljon muita ääniä. Harjoitelkaa ja koekuvatkaa ensin.
- kertokaa lapsille, miksi kuvataan ja kuka videota tulee katsomaan, eli että lapset tai heidän vanhempansa eivät näe videota, vaan ainoastaan henkilökunta. Se rauhoittaa usein lapsia ja vähentää kameran edessä esittämistä.

- varatkaa aikaa videoiden analysointiin. Katsottaessa videoita yhdessä kollegoiden kanssa, voidaan tehdä niin, että videolla esiintyvä kasvattaja saa ensin kommentoida ja kertoa ajatuksiaan tilanteesta. Sen jälkeen voivat jokainen vuorollaan kertoa, millaisia ajatuksia video herätti. Varsinkin ensimmäisillä kerroilla videolla esiintyvä kasvattaja voi ensin katsoa videon itsekseen, jotta hän voi tuntea olonsa turvallisemmaksi muiden osallistuessa katseluun.
- tarkkailemme aikuisten ja lasten välistä vuorovaikutusta, keskittyäkää aikuisten tapaan kohdata lapset, työskentelytapoihin ja työn organisoimiseen.
- muistakaa huomioida myös positiiviset seikat analyysissa. On tärkeää nostaa esille sekä asiat, jotka toimivat hyvin että asiat, joita voisi tehdä toisella tavalla ja kehittää.
- tarkkailemme, onko siinä eroa, kuinka pojat ja tytöt tai yksittäiset lapset kohdataan. Kiinnittäkää huomiota yksilötasoon mutta myös siihen, onko sukupuolien välillä havaittavissa jotain kaavamaisuutta.
- joskus voi olla hyvä laskea, kuinka monta kertaa kasvattaja puhuttelee eri lapsia, kuinka monta kysymystä ja jatkokysymystä lapset saavat sekä kellottaa, kuinka kauan eri lapset saavat huomiota.
- pohtikaa, mikä oli hyvää ja mitä voisi tehdä toisin. Miten toimintaa voisi kehittää niin, että kaikki kohdataan samalla tavalla, samoilla ehdoilla ja samoin mahdollisuuksin?
- kuvatkaa myöhemmin uudestaan ja miettikää, onko toimintatavoissa ja siinä, miten lapset kohdataan, tapahtunut muutosta.

Lähde:

Sundell, Sara. (2012).

Observation med videokamera (PDF), s 13–14.

Folkhälsan.

<http://docplayer.se/41587-Folkhalsans-rapporter-1-2012-ett-jamstallt-dagis-projektrapport-sara-sundell.html>

